

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/128/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010965
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010965.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. B. C., nar. XX. XXXXX XXXX v D. E., F. G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 7. júna 2023, č. k. 35PP/31/2023-39, na neverejnom zasadnutí konanom 14. septembra 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. C. z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením zo 7. júna 2023, č. k. 35PP/31/2023-39, podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), § 66 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného A. B. C. (ďalej len odsúdený) o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo 6. februára 2020, sp. zn. 1T/132/2019.

2. Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov a splnil aj prvú materiálnu podmienku, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, no nespĺňa druhú materiálnu podmienku, keďže od neho nemožno očakávať, že by na slobode viedol riadny život.

3. Záver o nesplnení druhej materiálnej podmienky okresný súd odôvodnil s poukazom na jeho odpis registra trestov a trestnú minulosť. Odsúdený v súčasnosti vykonáva súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 7 mesiacov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn. 1T/132/2019. Z odpisu z registra trestov vyplýva, že odsúdený má celkovo 15 záznamov pre druhovo rôznorodú trestnú činnosť s tým, že prvýkrát bol odsúdený v roku 1995, a to pre majetkovú trestnú činnosť (krádeže), ale následne aj pre prečin ohrozovanie pod vplyvom návykovej látky, útok na verejného činiteľa, zločin lúpeže a pre porušovanie domovej slobody. Z odpisu registra trestov tiež vyplýva, že odsúdenému boli za predchádzajúcu trestnú činnosť už v minulosti v prípade časovo prvých odsúdení ukladané opakovane podmienočné tresty odňatia slobody, následne opakované nepodmienočné tresty odňatia slobody. Odsúdený bol z výkonu nepodmienočného trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 8. novembra 2012, sp. zn. 3T/112/2008, podmienočne prepustený. Trestnej činnosti sa ale naďalej dopúšťal, o čom svedčí ďalšia početná trestná činnosť majetkového, ale aj násilného charakteru. Skúsenosti s jeho predchádzajúcim spôsobom života, najmä početnosť a druhová rôznorodosť trestnej činnosti, jej závažnosť (odsúdený sa dopustil okrem prečinov aj zločinov), páchanie trestnej činnosti aj počas skúšobnej doby podmienočného odsúdenia, resp. počas skúšobnej doby podmienočného prepustenia, svedčia o nedostatku rešpektu k dodržiavaniu právnych noriem u odsúdeného. Správanie odsúdeného tak neumožňuje vysloviť sa v prospech jeho možnej prognózy, t. j. že by v prípade prepustenia viedol na slobode riadny život. Aj resocializačná prognóza je v zmysle hodnotenia ústavu nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy drogovej a ďalšej trestnej činnosti.

4. Pri porovnaní správania odsúdeného na slobode s jeho správanim v ústave na výkon trestu bol okresný súd toho názoru, že k právne aprobovanému správaniu je odsúdený motivovaný a vedený len v prostredí ústavu počas výkonu trestu odňatia slobody, o čom svedčí aj hodnotenie ústavu, z ktorého vyplýva, že v prostredí nútenej izolácie je jeho správania bezproblémové, avšak z hľadiska osobnostnej štruktúry možno u odsúdeného predpokladať skorú recidívu. Tento záver nepochybne vyplýva, aj z trestnej minulosti odsúdeného, keďže ho v minulosti nedokázalo nič motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom na slobode, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. V prípade odsúdeného preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

5. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený si ponechal lehotu na podanie opravného prostriedku.

6. V zákonom stanovenej lehote podal odsúdený sťažnosť prostredníctvom obhajkyne JUDr. Ildikó Osvaldovej (ďalej len obhajkyňa), ktorá bola doručená okresnému súdu 12. júna 2023.

6.1. Obhajkyňa v sťažnosti namietala záver okresného súdu, že u odsúdeného nie je splnená druhá materiálna podmienka. Je opačného názoru, pričom poukazuje na to, že odsúdený pred nástupom do výkonu trestu pracoval, v prípade jeho podmienenečného prepustenia by nastúpil do práce, kde bol veľmi kladne hodnotený jeho zamestnávateľom, ktorý odsúdeného ihneď po prepustení prijme do zamestnania. Odsúdený trestnú činnosť úprimne oľutoval, páchal trestné činy hlavne pod vplyvom drog, no počas výkonu trestu si uvedomil, že bez drog sa mu darí viac. Vo výkone trestu pracoval, bol viackrát disciplinárne odmenený a aj jeho hodnotenie je vcelku kladné.

6.2. Ďalej obhajkyňa namietala, že sa nemožno stotožniť s hodnotením ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o tom, že resocializačná prognóza je nepriaznivá, keďže odsúdený viac času strávil v ÚVTOS Želiezovce, kde bol vcelku priaznivo hodnotený, na základe toho bol aj preradený do výkonu trestu do minimálneho stupňa stráženia. Okresný súd Bratislava II. rozhodol o tom, že protitoxikomanické liečenie odsúdeného zrušil a konštatoval, že toto už nie je v súčasnosti potrebné. Obhajkyňa bola toho názoru, že okresný súd sa nedostatočne zaoberal žiadosťou odsúdeného, niektoré predložené listinné dôkazy ani nevzal do úvahy, teda ich asi ani nevidel.

6.3. V sťažnosti obhajkyňa ďalej namietala, že okresný súd pri rozhodovaní nepostupoval v súlade s nálezom Ústavného súdu SR pod sp. zn. I. ÚS 36/2022, a to hlavne: Predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže byť založený predovšetkým, či dokonca výlučne na trestnej minulosti konkrétneho jednotlivca. Je potrebné zohľadniť ďalšie aktuálne poznatky o osobe odsúdeného, stav jeho nápravy i prostredie, v ktorom by sa ocitol po prípadnom podmienenečnom prepustení na slobodu, ako aj zaoberať sa okolnosťami spáchania trestnej činnosti s ohľadom na mieru prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane odsúdeného. Trestnú minulosť nemožno hodnotiť formalisticky. Dôležitým faktorom pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je aj postoj samotného odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti. Poukazujúc aj na judikatúru Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorej aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti je okolnosťou, ktorú je potrebné pri rozhodovaní zohľadniť. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom, dokonca iba pravdepodobnosťou a nie istotou.

6.4. Obhajkyňa ďalej argumentovala tým, že odsúdený počas doby, kým bol vo výkone trestu dedením získal bývanie, ktoré pred nástupom trestu nemal, má vytvorené všetky predpoklady na to, aby po prípadnom podmienenečnom prepustení z výkonu trestu viedol riadny život o to viac, že zamestnanie má zabezpečené. Okolnosť, že je proti nemu vedené trestné stíhanie, okresný súd nesmie vziať do úvahy o to viac, že konanie, ktoré prebieha, je už staršieho dáta, pričom je veľký predpoklad, že sa to pre odsúdeného skončí priaznivo. Okresný súd tak neskúmal všetky okolnosti, ktoré sú na prospech odsúdeného. Napokon obhajkyňa uviedla, že okresný súd mal možnosť v prípade podmienenečného prepustenia odsúdenému uložiť určité obmedzenia, ktoré by odsúdeného viedli k riadnemu životu, čím by sa miera rizika, žeby sa dopustil trestnej činnosti, zmiernila.

6.5. Na základe vyššie uvedeného obhajkyňa navrhla, aby Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. rozhodol tak, že odsúdeného podmienene prepustí z výkonu trestu odňatia slobody a súčasne mu určí primeranú skúšobnú dobu a probačný dohľad a prípadne aj ďalšie obmedzenie.

7. Prokurátor sa k písomným dôvodom sťažnosti odsúdeného nevyjadril.

8. Okresný súd predložil spisový materiál krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 27. júla 2023.

9. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

10. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

11. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne chyby vytýkal a krajský súd vlastným prieskumom ani žiadne nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k príprave a priebehu verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

12. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený ju dňom 7. mája 2022 splnil, nakoľko vykonal pomerné časti (jednu polovicu + dve tretiny) z postupne uložených trestov, ktoré mu boli uložené Okresným súdom Bratislava II vo veci pod sp. zn. 3T/84/2016 za prečin a Okresným súdom Bratislava II vo veci pod sp. zn. 1T/132/2019 za zločin.

13. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., tak krajský súd sa nestotožnil so záverom okresného súdu, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie.

14. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplýva, že jeho správanie zo začiatku nebolo na požadovanej úrovni, vyskytli sa nedostatky rôzneho druhu. Jeho správanie sa stabilizovalo až neskôr, na základe čoho bol aj preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Za celý doterajší pobyt vo výkone trestu si vytvoril podmienky len na dve disciplinárne odmeny, čo je podľa názoru krajského súdu málo. V kontexte faktu, že odsúdený už v minulosti bol opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, teda je mu dobre známy režim výkonu trestu, krajský súd zastáva názor, že zo strany odsúdeného aktuálne ide len o formálne prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu, nie o skutočný prejav jeho polepšenia ako ho má na mysli zákon.

15. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tu sa krajský súd plne stotožnil s názorom okresného súdu o nesplnení tejto podmienky.

16. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje. Súčasne krajský súd pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvojinštancné, platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

17. Sťažnostné námietky odsúdeného vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné.

18. Zohľadňovanie trestnej minulosti je pre posúdenie predpokladu vedenia riadneho života odsúdeným v budúcnosti plne v súlade s rozhodovacou praxou súdov. Posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery pravdepodobnosti sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí najmä predchádzajúci spôsob života odsúdeného a jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Z hľadiska posudzovania sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti je pritom možné prihliadať aj na zahladené odsúdenia, lebo zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel trestný čin spáchal.

19. V tomto prípade mnohopočetná recidíva odsúdeného nepochybne svedčí v prospech záveru, že predchádzajúce trestné stíhania, odsúdenia ani uložené tresty, ba ani predchádzajúci výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nezabránili v ďalšom páchaní rôznej, aj násilnej úmyselnej trestnej činnosti. Prísnejší náhľad na opakovane v minulosti recidivujúceho odsúdeného pri posudzovaní prognózy „či od neho možno očakávať na slobode riadny život“ je tak namieste. Hodnotenie jeho správania počas výkonu trestu odňatia slobody možno dôvodne prisudzovať len schopnosti prispôsobenia sa režimovým podmienkam výkonu trestu. Na základe uvedeného možno konštatovať, že riziko recidívy je u neho s ohľadom na tieto faktory stále privysoké.

20. Inak vyjadrené, naďalej nie je možné racionálne prezumovať, že u odsúdeného (napriek rozšíreniu vzdelania) bol doterajším výkonom trestu už v súčasnosti naplnený účel trestu. Uvedené je totiž

negované očividným sklonom odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, ktorej sa dosiaľ dopustil už 15-krát, pričom k zmene jeho postoja nevedli ani doposiaľ vykonané tresty, čo nasvedčuje tomu, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal potrebné ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Aktuálne preto v jeho prípade podľa názoru krajského súdu naďalej prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

21. Nejde pritom o situáciu, že by návrh na podmienené prepustenie odsúdeného mal byť zamietnutý výhradne len na základe trestnej minulosti odsúdeného ako to naznačuje obhajkyňa v sťažnosti. Krajský súd totiž predmetný záver vyslovil po komplexnom posúdení všetkých relevantných faktorov, teda nielen s poukazom na kriminálnu minulosť odsúdeného, ale reflektoval aj na správanie sa odsúdeného počas pobytu vo väzení, no zohľadnil tiež vyššiu závažnosť spáchanej trestnej činnosti, za ktorú je vo výkone trestu (súhrnný trest, ktorý aktuálne vykonáva, mu bol uložený za 8 skutkov, ktorými naplnil skutkovú podstatu až desiatich trestných činov, z nich najprísnejšie trestný je zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák.) a tiež výsledky kvalifikovaného prognózovacieho nástroja (Crime Risk Assessment), ktorý ustálil, že resocializačná prognóza je na základe vysokého rizika recidívy v jeho prípade nepriaznivá.

22. Navyše z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplynulo aj to, že u odsúdeného vzhľadom na jeho osobnostnú štruktúru možno predpokladať skorú recidívu drogovej a následnej aj inej trestnej činnosti, pričom toto hodnotenie poskytuje komplexný prehľad správania sa odsúdeného od nástupu do výkonu trestu až doposiaľ, nie iba jeho pobyt v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou ako to namietala obhajoba.

23. Na prezentovaných záveroch nie sú spôsobilé podľa názoru krajského súdu nič zmeniť ani prísľub budúceho zamestnania, ani údajne zdedený byt po matke. Nejde totiž o také faktory, ktoré by v minulosti mali podstatný vplyv na rozhodnutie odsúdeného páchať trestnú činnosť. Sám odsúdený predsa uvádza, že v minulosti riadne pracoval, napriek tomu sa dopúšťal úmyselnej, zväčša majetkovej trestnej činnosti. A pokiaľ ide o prísľub odsúdeného z 30. mája 2023, v ktorom deklaruje odhodlanie viesť v budúcnosti riadny život, zamestnať sa a nedopúšťať sa viac trestnej činnosti, tomuto správne okresný súd neuveril. Ani podľa názoru krajského súdu takýto písomný sľub nemá žiadnu validitu vzhľadom na evidentné sklony jeho autora páchať trestnú činnosť. Netreba totiž opomínať fakt, že odsúdený je ročník 1973 a jeho osobnostný vývin je už dávno ukončený.

24. Uvedené tak možno uzavrieť s tým, že krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred recidivujúcimi páchatelmi trestnej činnosti.

25. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.